

Forslag

til

Lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Om ændring af understøttelsessatser m. v.).

Fremsat den 2. marts 1960 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 135 af 19. maj 1958 med senere ændringer, foretages følgende ændringer og tilføjelser:

Til § 3.

I stk. 3 udgår 1. punktum og i stedet indsættes følgende:

Der kan af kontoret ydes rejsehjælp, hjælp til dobbelt husførelse og flyttehjælp til personer, til hvilke der anvises arbejde uden for deres hjemsted. Sådan hjælp kan alene ydes inden for de grænser, der i § 15, stk. 9 a-c), er fastsat for tilsvarende ydelser fra en arbejdsløshedskasse; nærmere regler fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med arbejdsnævnet.

Som nyt stk. 5 indsættes:

Stk. 5. I tilfælde, hvor den offentlige arbejdsanvisning anviser arbejde over så store afstande og under sådanne forhold, at overtagelsen af arbejdet normalt vil forudsætte skift af bopæl, og hvor overflytningen anses for ønskelig ud fra en samlet vurdering af stedlige og faglige behov på arbejdsmarkedet, påhviler det det arbejdsanvisningskontor, inden for hvis område arbejdspladsen er beliggende, at udfolde bestræbelser for at skaffe den tilflyttede bolig f. eks. ved henvendelse til kommunalbestyrelsen, til sociale boligforetagender eller andre, eventuelt ved at træde i samarbejde herom med den arbejdsgiver, til hvem anvisningen sker. Hvor der i de foran-

omhandlede tilfælde er anvist arbejde til arbejdsløse ubemidlede forsørgere, kan arbejdsanvisningskontoret yde støtte til betaling af boligandel eller boligindskud eller til forudbetaling af leje. Støtten fra kontorets side kan have form af enten garanti for lån eller ydelse af lån.

Til § 4.

I stk. 3 tilføjes som nyt punktum:

Modtager en anerkendt arbejdsløshedskasse (afdeling) fra en arbejdsgiver anmodning om anvisning af arbejdskraft, som kassen ikke er i stand til at efterkomme, skal kassen straks give vedkommende offentlig arbejdsanvisningskontor indberetning herom efter regler, der fastsættes af arbejdsdirektøren.

Til § 10.

Som nyt stk. 4 indsættes:

Stk. 4. Efter nærmere derom af socialministeren fastsatte regler påhviler det arbejdsløshedskasserne, når et medlems ledighed inden for et understøttelsesår er nået op over en vis grænse, at undersøge årsagerne til denne ledighed med henblik på ved særlige foranstaltninger, herunder af helbredsmæssig eller optræningsmæssig art, at bringe sådanne medlemmer tilbage på arbejdsmarkedet. Det påhviler medlemmerne at medvirke ved undersøgelsen.

Stk. 4 ændres til stk. 5.

Til § 13.

I stk. 2 b), 2. linie, ændres „§ 15, stk. 4-9“

til „§ 15, stk. 4-9 c)“. I 4.-5. linie ændres „mindst 75 pct.“ til „mindst 85 pct.“ I 5. linie indføres efter „udgift“ ordet „(forsørgertillæg)“.

Stk. 2 c) affattes således:

Kassernes udgifter til forhøjet dagpengeunderstøttelse i henhold til § 15, stk. 3 a), revideres ikke og tages ikke i betragtning ved beregning af forsørgertillæg, jfr. under b).

Til § 15.

I stk. 1 udgår „5. Rejse- og flyttehjælp samt juleunderstøttelse.“. I stedet indsættes:

5. Juleunderstøttelse.

6. Rejsehjælp, hjælp til dobbelt husførelse og flyttehjælp.

Stk. 3 affattes således:

Stk. 3. Dagpengenes maksimumsbeløb fastsættes til 16 kr. 00 øre for forsørgere og 11 kr. 40 øre for ikke-forsørgere, dog for ikke-forsørgere med mindst 8 års medlems-tid til 13 kr. 70 øre. Med forsørgere lige-stilles ikke-forsørgere med 15 års medlems-tid og derover. Såfremt det af det statistiske departement for en januar måned bereg-nede detailpristal — bortset fra indeksene for bolig samt for brændsel og belysning — stiger eller falder 1 pct. i forhold til det tilsvarende i januar måned 1960 beregnede tal, vil de ovenfor nævnte maksimumsbeløb pr. 1. april henholdsvis være at forhøje eller nedsætte med 1 pct. For hver gang den omhandlede del af detailpristallet for en januar måned yderligere stiger eller falder med 2 pct., vil maksimumsbeløbene — lige-ledes pr. følgende 1. april — være at for-høje eller nedsætte med 2 pct. De herefter fremkomne maksimumsbeløb afrundes til de nærmeste med 10 delelige beløb (i ører). Arbejdsdirektøren kan under hensyntagen til de enkelte kassers formueforhold og medlemsbidrag træffe bestemmelse om, at forhøjelse af maksimumsbeløbet ikke skal finde sted, ligesom der i kassernes vedtægter kan fastsættes lavere dagpengebeløb, dog ikke under 1 kr. daglig. Arbejdsdirektøren træffer foranstaltning til, at dagpengesat-serne i de enkelte kasser for forsørgere og ikke-forsørgere i de forskellige kategorier står i et passende forhold til hinanden.

Som nyt stk. 3 a) indsættes:

Stk. 3 a). Det kan med arbejdsdirekto-

rens samtykke fastsættes i vedtægten, at dagpengene kan overstige de i henhold til stk. 3 til enhver tid gældende maksimums-beløb med indtil 12,5 pct.

Stk. 4 affattes således:

Stk. 4. Til medlemmer, der oppebærer understøttelse som forsørgere, kan der ydes et dagligt tillæg til den vedtægtsmæssige understøttelse af 1 kr. 75 øre for hvert hjem-meværende barn under 17 år, for børn over 14 år dog kun i det omfang, hvori forældrene har væsentlige udgifter ved børnenes skole-gang, lære eller anden uddannelse. Med hjemmenværende børn sidestilles børn, der har ophold uden for hjemmet, når foræl-drene har væsentlige udgifter til deres underhold. For hver 3 pct. den i stk. 3 nævnte del af detailpristallet for en januar måned stiger eller falder i forhold til det tilsvarende for januar måned 1960 bereg-nede tal, vil det nævnte tillæg fra den føl-gende 1. april henholdsvis være at forhøje eller nedsætte med 3 pct., dog afrundet til nærmeste med 5 delelige beløb (i ører).

Stk. 5 affattes således:

Stk. 5. Som tillæg til understøttelsen ydes endvidere huslejhjælp til medlemmer, der har været arbejdsløse i 25 kontrollerede dage inden for de sidst forløbne 12 måneder.

Stk. 6 affattes således:

Stk. 6. Huslejhjælpen udgør for forsørgere og ikke-forsørgere med 15 års med-lemstid og derover den af vedkommende medlem for 1 måned betalte husleje, men kan dog ikke overstige 125 kr. i den 1ste og 2den af de i folkeforsikringslovens § 39 om-handlede grupper af kommuner og 83 kr. i det øvrige land. For andre medlemmer kan hjælpen ikke overstige 25 kr., dog at der efter regler, fastsat af arbejdsdirektøren efter forhandling med arbejdsnævnets afdeling angående arbejdsløshedsforsikringen, kan udbetales disse medlemmer højere husleje-hjælp, når de pågældende ikke har ophold hos forældre. Når et medlem har modtaget huslejhjælp, kan der påny ydes sådan hjælp til det samme medlem, når vedkommende efter modtagelsen af den senest udbetalte huslejhjælp atter har været arbejdsløs i 25 kontrollerede dage inden for de sidst for-løbne 12 måneder. For hver 3 pct. det af det statistiske departement i forbindelse med

detailpristallet for den forudgående januar måned beregnede indeks for bolig stiger eller falder i forhold til dette indeks for januar måned 1960, vi de omhandlede grænser for huslejhjælp pr. 1. april være at forhøje henholdsvis at nedsætte med 3 pct., dog afrundet til nærmeste med 1 kr. delelige beløb.

I stk. 9, 6. og 7. linie, ændres „85 kr.“ og „55 kr.“ til henholdsvis „109 kr.“ og „71 kr.“. 4. punktum udgår. Efter sidste punktum tilføjes som nyt punktum:

For hver 3 pct. det af det statistiske departement i forbindelse med detailpristallet for den forudgående januar måned beregnede indeks for brændsel og belysning stiger eller falder i forhold til dette indeks for januar måned 1960, vil brændselshjælpen være at forhøje henholdsvis at nedsætte med 3 pct., dog afrundet til nærmeste med 1 kr. delelige beløb.

Som nyt stk. 9 a) indsættes:

Stk. 9 a). Rejsehjælp kan ydes til medlemmer, der enten er arbejdsløse eller efter de for arbejdsløsheds-kassen foreliggende oplysninger må vente at miste deres hidtidige beskæftigelse i den nærmeste fremtid, og som dokumenterer at skulle rejse fra det sted, hvor de er eller bliver arbejdsløse, for at overtage arbejde andetsteds. Rejsehjælp kan ydes som dagpenge for det antal dage, rejsen varer, samt som en godtgørelse svarende til udgiften ved befordring med offentligt befordringsmiddel. Rejsehjælp i form af dagpenge kan endvidere ydes til medlemmer, der er arbejdsløse, og som ønsker at rejse for at søge arbejde. Rejsehjælp på grundlag af foranstående bestemmelser til sådanne af 1. punktum omfattede medlemmer, som rejser til udlandet for at overtage arbejde, kan kun ydes efter regler, der fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med arbejdsnævnet.

Som nyt stk. 9 b) indsættes:

Stk. 9 b). Tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse kan ydes til medlemmer, der er forsørgere, og som i en situation som den i stk. 9 a), 1. punktum, omhandlede overtager arbejde i en sådan afstand fra hjemstedet, at de er henvist til at tage ophold uden for dette, medens familien forbliver boende på hjemstedet. Hjælpen kan ydes med indtil 5 kr. 25 øre pr. dag med tillæg

af indtil 75 øre pr. dag for hvert af de i stk. 4 omhandlede hjemmeværende børn. Ydelserne reguleres efter de i henholdsvis stk. 3 og stk. 4 angivne regler, dog at de beregnede beløb afrundes til nærmeste med 5 delelige beløb (i ører). Hjælpen, der udbetales ugevis bagud, kan ikke ydes for kortere tid end en uge og ikke for et længere tidsrum end 6 måneder; ved arbejdets ophør inden for dette tidsrum kan der ydes hjælp til hjemrejsen efter reglerne i stk. 9 a), 2. punktum.

Som nyt stk. 9 c) indsættes:

Stk. 9 c). Flyttehjælp kan ydes til medlemmer, der er forsørgere — eller har 15 års medlemstid og derover — og som i en situation som den i stk. 9 b), 1. punktum, omhandlede på tilflytningsstedet har opnået arbejde af mere end midlertidig karakter. Flyttehjælp kan ydes som godtgørelse af dokumenterede udgifter ved transport af bohaver samt som en godtgørelse svarende til udgiften ved familiemedlemmers befordring med offentligt befordringsmiddel.

Til § 16.

Stk. 5, 1. punktum, affattes således:

Understøttelse af den i § 15, stk. 1, nr. 1-5, nævnte art tilstås ikke for de første 6 dage (ventetid) af hver arbejdsløshedsperiode.

Til § 28.

I stk. 2, 2. linie, ændres „38 kr.“ til „45 kr.“. I samme stk., 5. linie, ændres „7 kr. 50 øre“ til „9 kr.“; i 7. linie ændres „38 kr.“ til „45 kr.“; og i 8. linie ændres „19 kr.“ til „22 kr. 50 øre“.

Til § 34.

I stk. 3 ændres „§ 10, stk. 4“ til „§ 10, stk. 5“.

§ 2.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. april 1960.

Stk. 2. De ved § 1 gennemførte ændringer til § 13 i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. får virkning fra og med arbejdsløsheds-kassernes regnskabsår 1960-61.

Stk. 3. De ved § 1 gennemførte ændringer til § 28 i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. får virkning fra den bidragsperiode, der indtræder den 1. april 1960, eller den første bidragsperiode, der indtræder efter denne dato.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget går dels ud på en forhøjelse af understøttelsessatserne og arbejdsgiverbidraget i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 135 af 19. maj 1958, dels på at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet og dermed effektivisere den offentlige arbejdsanvisning.

1. Medens arbejdsløshedslovens bestemmelser om det offentlige tilskud til de statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser undergik en omfattende ændring ved lov nr. 46 af 27. februar 1958, har de i loven fastsatte maksimumssatser for dagpengeunderstøttelse, børnetillæg og huslejhjælp — bortset fra de reguleringer, som prisudviklingen har betinget — været uændrede, siden disse satser med virkning fra 1. april 1947 blev fastsat ved lov nr. 152 af 25. marts 1947. Tilsvarende gælder satserne for den ved lov nr. 488 af 19. december 1951 indførte brændselshjælp.

De stedfundne reguleringer af understøttelsessatserne på grundlag af prisudviklingen har medført,

at dagpengeunderstøttelsen og børnetillægget pr. 1. april 1959 er steget med 53 pct i forhold til de i loven nu angivne satser, der har priserne i januar 1946 som grundlag. I samme periode — fra 1946 til og med 1958 — er den gennemsnitlige arbejdsløn (beregnet som den gennemsnitlige faktiske timefortjeneste for samtlige arbejdere indenfor håndværk og industri, inkluderende samtlige tillæg, bortset fra feriegodtgørelse) steget med 97,6 pct., således at arbejdsløshedsunderstøttelsen nu udgør en mindre procentdel af arbejdslønnen, end tilfældet var i 1946.

Huslejhjælpen, der reguleres efter udviklingen i huslejepriserne, er steget med 65 pct., men denne hjælp dækker desuagtet i et betydeligt antal tilfælde, og særligt i de tilfælde, hvor det drejer sig om lejligheder i nyere byggeri, kun en relativt ringe del af medlemmernes faktiske husleje.

For delvis at råde bod herpå foreslås understøttelsessatserne forhøjet til de i 3. kolonne i nedenstående oversigt anførte beløb:

	Satser pr. 1. april 1946	Nugældende (prisregulerede) satser	Satser efter forslaget	
Dagpenge	Forsørgere og ikke-forsørgere med 15 års medlemstid og derover	9,10	14,00	16,00
	Ikke-forsørgere med 8-15 års medlemstid	8,10	12,40	13,70
	Ikke-forsørgere med 1-8 års medlemstid	6,70	10,30	11,40
Børnetillæg pr. dag	1,00	1,50	1,75	
Huslejhjælp (pr. md.)	Hovedstad, købstæder m. v.	60,00	99,00	125,00
	Øvrige land	40,00	66,00	83,00

Brændselshjælp foreslås fastsat til 109 kr. for forsørgere og 71 kr. for ikke-forsørgere, hvilket svarer til de i dag gældende satser.

Satserne, der efter forslaget har gyldighed fra 1. april 1960, indebærer for dagpengenes vedkommende en forhøjelse i forhold til de nu (pr. 1. april 1959) gældende satser på gennemsnitlig 12 pct., og for børnetillægget en stigning på 16,7 pct., medens huslejhjælpens maksimum foreslås forhøjet med ca. 26 pct.

Samtidig foreslås der åbnet adgang for kasserne til — uden refusion fra det offentlige — at forhøje dagpengene med indtil 12,5 pct. ud over maksimumsbeløbene. Hvis denne adgang udnyttes, vil dagpengesatsen for forsørgere og ikke-forsørgere med mindst 15 års medlemstid andrage 18 kr., d. v. s. en forhøjelse i forhold til den pr. 1. april 1946 gældende sats af samme procentvise størrelse, som den fra 1946 til 1958 stedfundne stigning i den gennem-

snitlige arbejdsløn; forhøjelsen af dagpengesatserne for ikke-forsørgere med under 15 års medlemstid er noget mindre end den nævnte lønstigning. Man har herved taget hensyn til, at der foreslås åbnet de sidstnævnte medlemmer adgang til huslejhjælp, jfr. nedenfor under punkt 2. Huslejhjælpens forhøjelse har den ovennævnte særlige begrundelse, hvorved opmærksomheden henledes på, at satserne for huslejhjælp er maksimumsbeløb; der kan i intet tilfælde udbetales huslejhjælp med større beløb, end den faktiske husleje andrager.

2. Der stilles endvidere forslag om, at adgangen til huslejhjælp, der efter de gældende regler kun kan ydes til forsørgere og til ikke-forsørgere med 15 års medlemstid og derover, udvides således, at også ikke-forsørgere med mindre end 15 års medlemstid vil kunne modtage en sådan hjælp.

3. Understøttelsessatserne reguleres som hidtil efter prisudviklingen, men reguleringen af brænd-

selskabet foreslås knyttet til udviklingen i brændselspriserne i stedet for som hidtil til variationen i priserne som helhed.

4. I forbindelse med de foreslåede forhøjelser af understøttelsessatserne har regeringen fundet det påkrævet at foreslå, at de såkaldte sociale udgifter, d. v. s. udgifterne til børnetillæg, huslejhjælp og brændselshjælp, samt udgifterne, der fremkommer ved, at der ydes forsørgere højere understøttelse end ikke-forsørgere („forsørgertillægget“), refunderes med mindst 85 pct. mod — som efter de gældende regler — mindst 75 pct. Samtidig foreslås det, at arbejdsgiverbidraget, der indbetales til statskassen, forhøjes fra 38 kr. til 45 kr. årlig pr. ulykkesforsikret helårsarbejder, og at det særlige for land- og skovbrugsarbejdere samt fiskere gældende bidrag, 7 kr. 50 øre årlig pr. helårsarbejder, forhøjes til 9 kr.

5. Udgifterne ved de under punkt 1 og 2 omtalte forslag og ved den under punkt 4 foreslåede forhøjelse af refusionsprocenten samt indtægten ved den foreslåede forhøjelse af arbejdsgiverbidraget fremgår af nedenstående oversigt. De angivne udgiftsbeløb er beregnet på grundlag af de ledighedsoplysninger m. v., som fremgår af de anerkendte arbejdsløsheds-kassers senest afsluttede regnskaber, d. v. s. for regnskabsåret 1958-59, da den gennemsnitlige ledighed androg 8 pct. (Den gennemsnitlige ledighed i kalenderåret 1959 har været 6 pct.). I oversigten er som sammenligningsgrundlag anvendt de faktiske understøttelsesudgifter, refusioner og tilskud vedrørende nævnte regnskabsår, dog således at beløbene er reguleret under hensyn til den forhøjelse på grund af prisudviklingen, som fandt sted pr. 1. april 1959.

	Udgifter med gæl- dende satser Mill. kr.	Udgifter efter forslaget Mill. kr.	Merudgifter Mill. kr.	
Samlede understøttelsesudgifter	266,7	302,6	35,9	
Refusioner og tilskud	165,4	198,4	33,0	
Heraf {	Statskassens andel efter fradrag af arbejds- givers bidrag	114,6	136,6	22,0
	Kommunernes andel, jfr. arbejdsløsheds- lovens § 13, stk. 7	24,8	29,8	5,0
	Arbejdsgivers bidrag	26,0	32,0	6,0
Arbejdsløsheds-kassernes andel af udgifterne:				
Som dækkes af renteindtægter	13,0	13,0	—	
Som dækkes af medlemsbidraget	88,3	91,2	2,9 *)	

Af merudgifterne til refusioner og tilskud, 33,0 mill. kr., hidrører 11,5 mill. kr. fra forhøjelsen af refusionsprocenten, medens 21,5 mill. kr. kan henføres til forhøjelsen af understøttelsessatserne.

6. De forannævnte forhøjelser af arbejdsløsheds-understøttelsens satser m. v. foreslås suppleret med en udbygning af de af lovens bestemmelser, der sigter på at fremme arbejdskraftens bevægelighed og dermed arbejdsanvisningens effektivitet.

7. Idet man i øvrigt henviser til bemærkningerne til de enkelte paragraffer i lovforslaget, bemærkes:

Følgende forslag vedrører understøttelsessatserne, refusionen og arbejdsgiverbidraget: Ændringsfor-slagene til § 13, stk. 2 b og c, § 15, stk. 3-6 og stk. 9, samt § 28.

Følgende forslag vedrører de bevægeligheds-fremmende bestemmelser: Ændringsfor-slagene til §

3, § 4, § 10, § 13 (delvis), § 15, stk. 1 og stk. 9 a-c), § 16 (delvis) og § 34, stk. 3.

Ad lovforslagets § 1.

Til § 3.

Hensigten med den foreslåede tilføjelse til be-stemmelsen i § 3, stk. 3, 1. punktum, er at åbne mulighed for inden for de rammer, som ved æn-dringsfor-slagene til § 15 er foreslået for arbejdsløsheds-kasserne, at indføre en udvidelse af den adgang, arbejdsanvisningskontorerne nu har til at yde støtte ved overflytning af arbejdskraft. Om udvidelsens omfang henvises til bemærkningerne til § 15, stk. 9 a—c).

Efter sin formulering dækker den her foreslåede bestemmelse den allerede gældende landbrugsord-ning, som derved vil overflødiggøres. Ved at hen-

*) Hvis kasserne udnytter muligheden for at udbetale dagpenge udover lovens maksimum med f. eks. 1 kr. pr. dag, vil udgifterne herved andrage ca. 15 mill. kr.

føre landbrugsordningen til § 3, stk. 3, vil der dog ske den ændring, at statens refusion, der i øjeblikket udgør 100 pct. ved særlig finanslovbevilling, ændres til 75 pct. som for kontorernes øvrige udgifter, medens de 25 pct. vil komme til at påhvile kommunerne.

Såfremt man indfører den her foreslåede almindelige adgang til ydelser i forbindelse med overflytning af arbejdskraft, ses der ikke at være nogen begrundelse for på et begrænset område at opretholde et andet refusionssystem.

Bestemmelsen i det foreslåede stk. 5 er ny i arbejdsløshedsloven og supplerer den i stk. 4 indeholdte regel om, at arbejdsanvisningskontoret i visse tilfælde skal være behjælpelig med fremskaffelse af oplysninger om arbejds- og boligforholdene på tilflytningsstedet.

Ud fra samme hensyn, som ligger bag den foreslåede nye bestemmelse, rettede boligministeriet i december 1955 henvendelse til samtlige kommunalbestyrelser og samtlige sociale boligforetagender med henstilling om, at man i forståelse med vedkommende offentlige arbejdsanvisningskontor og det stedlige boliganvisningsudvalg ville indstille lejlighedssøgende tilflyttere fra arbejdsløshedsøerne som lejere eller boligtagere til ledige lejligheder.

I henhold til § 73 i lov nr. 356 af 27. december 1958 om boligbyggeri kan kommunalbestyrelsen yde støtte til mindrebemidlede personer med 2 eller flere hjemmeværende børn ved indgåelse af lejemål i sociale boligforetagender. Ved de af bestemmelsen omfattede overflytninger, hvor vanskelighederne ved at opnå bolig på tilflytningsstedet meget hyppigt vil være afgørende, har arbejdsmarkedsmyndighederne imidlertid ofte en selvstændig — af kommunerne og boligselskaberne uafhængig — interesse i, at de økonomiske vanskeligheder overvindes. Ud fra denne betragtning er der foreslået indført en særlig hjemmel for de offentlige arbejdsanvisningskontorer til at yde tilflyttere økonomisk støtte til opnåelse af bolig; sådan støtte bør kunne ydes, hvad enten der opnås bolig i et socialt boligforetagende eller i privat byggeri.

Til § 4.

En ordning som den foreslåede, hvorefter arbejdsløsheds-kasserne skal indberette til vedkommende offentlige arbejdsanvisningskontor, når anmodning om anvisning af arbejdskraft ikke har kunnet efterkommes, har tidligere været foreslået i arbejdsmarkeds-kommissionens „Rapport om overvejelser vedrørende bevægeligheden på arbejdsmarkedet“ (afgivet i 1952), og den har været gennemført administrativt inden for begrænsede områder med

knaphed på arbejdskraft. Lovfæstelse af en generel indberetningspligt anses for hensigtsmæssig, da der derved vil kunne skabes grundlag for en forøgelse af den offentlige arbejdsanvisnings effektivitet.

Til § 10.

Formålet med den foreslåede nye bestemmelse er at tilskynde kasserne til at undersøge, om et aktivt medlemsskab af forsikringen kan bevares ved en særlig indsats, herunder helbredelses- eller optræningsforanstaltninger.

Til § 13.

Det anses for samfundsmæssigt ønskeligt at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet ved udnyttelse af de i § 15, stk. 9 a-c), foreslåede hjælpeformer. Der foreslås derfor for disse udgifters vedkommende en ordning, der sikrer kasserne samme refusion, som gælder for så vidt angår de såkaldte sociale ydelser.

Som anført foran under de almindelige bemærkninger til lovforslaget, foreslås refusionen af de sociale ydelser forhøjet fra mindst 75 pct. til mindst 85 pct.

Udgifterne ved den forhøjelse af dagpengene, til hvilken der åbnes kasserne adgang i medfør af forslagens § 15, stk. 3 a), er efter forslaget ikke genstand for refusion, og de således forhøjede dagpengesatser tages ikke i betragtning ved beregning af forsørgertillægget.

Til § 15.

ad stk. 1. Ændringerne er af redaktionel karakter og følger af ændringsforslagene vedrørende § 15, stk. 9 a-c).

ad stk. 3. Med hensyn til den foreslåede forhøjelse af dagpengesatserne henvises til de almindelige bemærkninger.

Dagpengesatserne reguleres som hidtil i overensstemmelse med prisudviklingen. Som basis for reguleringen foreslås anvendt detailpristallet for januar måned 1960 med fradrag af indeksene for bolig, brændsel og belysning, således at dagpengesatserne reguleres med virkning fra 1. april. De i lovforslaget angivne satser vil således første gang blive reguleret pr. 1. april 1961, hvis prisudviklingen giver grundlag derfor.

Størrelsen af de procentvise ændringer i priserne, som efter forslaget afføder regulering af dagpengesatserne, svarer til de procentvise ændringer i priserne, som efter de gældende regler medfører ændring af satserne. Dette indebærer, at en reguleringsportion efter forslaget andrager et større beløb end efter de nu gældende regler.

I øvrigt svarer de foreslåede bestemmelser til § 15, stk. 3, i den nugældende lov.

ad stk. 3 a). Der henvises herom til de almindelige bemærkninger, hvorefter kasserne af egne midler kan forhøje de i stk. 3 foreslåede maksimale dagpengebeløb med 12,5 pct. Disse forhøjelser skal godkendes af arbejdsdirektøren, der ved afgørelsen vil have at tage hensyn til vedkommende kasses økonomi, jfr. bestemmelserne i arbejdsløshedslovens § 12.

ad stk. 4. Med hensyn til størrelsen af det foreslåede børnetillæg henvises til det i de almindelige bemærkninger anførte. Den foreslåede reguleringsbestemmelse svarer til forslaget vedrørende regulering af dagpengesatserne; regulering af børnetillæg sker dog efter forslaget med 3 pct. for hver 3 pct., vedkommende priser stiger eller falder i forhold til de tilsvarende priser i januar måned 1960. Efter den nugældende bestemmelse reguleres børnetillægget med 5 pct. for hver 5 pct. stigning eller fald i vedkommende priser i forhold til priserne i januar 1946. Den foreslåede reguleringsbestemmelse vil medføre, at en reguleringsportion efter forslaget er af omtrentlig samme størrelse som en reguleringsportion efter de gældende bestemmelser.

I øvrigt svarer de foreslåede bestemmelser til § 15, stk. 4, i den gældende lov.

ad stk. 5 og 6. Som nævnt under de almindelige bemærkninger foreslås huslejehjælpen forhøjet til maksimalt 125 kr. i den første og anden af de i folkeforsikringslovens § 39 omhandlede grupper af kommuner (d. v. s. i hovedstadsområdet samt i købstæder, Marstal og flækker og bymæssige bebyggelser på landet med over 1 500 indbyggere) og til maksimalt 83 kr. i det øvrige land.

Endvidere foreslås som nævnt i de almindelige bemærkninger, at der åbnes adgang for udbetaling af huslejehjælp til samtlige forsikrede, medens hidtil kun forsørgere og ikke-forsørgere med 15 års medlemstid og derover har været berettiget til dette tillæg til understøttelsen.

Det findes dog rimeligt, at ikke-forsørgere med under 15 års medlemstid, som har ophold hos forældre, ikke får adgang til huslejehjælp af den normale størrelse. Det foreslås derfor, at ikke-forsørgere med under 15 års medlemstid kan få udbetalt huslejehjælp med 25 kr. — hvilken sats foreslås gældende for hele landet — dog således, at disse medlemmer skal kunne få udbetalt en højere hjælp efter regler, der fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med arbejdsnævnet. Såfremt de her omhandlede medlemmer har ophold hos deres forældre, er det efter forslaget udelukket at forhøje hjælpen ud over de nævnte 25 kr.

Princippet for den fremtidige regulering foreslås fastsat uændret i forhold til den gældende lov; dog foreslås det, at den forskydning i huslejeniveauet, som afføder regulering af hjælpen, nedsættes fra 5 pct. til 3 pct., hvorved det opnås, at en reguleringsportion ikke kommer til at afvige meget i størrelse fra en reguleringsportion efter de gældende regler.

I øvrigt svarer de foreslåede bestemmelser til § 15, stk. 5 og 6, i den gældende lov.

ad stk. 9. Som nævnt under de almindelige bemærkninger foreslås brændselshjælpen ikke forhøjet. De i forslaget anførte beløb, 109 kr. for forsørgere og 71 kr. for ikke-forsørgere, svarer til de gældende, regulerede beløb.

Brændselshjælpen er hidtil blevet reguleret i samme forhold som dagpengesatserne. Det foreslås, at denne hjælp fremtidig reguleres i takt med variationen af det indeks for brændsel og belysning, som indgår i detailpristallet, således at brændselshjælpen reguleres med 3 pct. for hver 3 pct., det nævnte indeks stiger eller falder i forhold til indekset for januar måned 1960.

ad stk. 9 a). I forhold til de nugældende regler i arbejdsløshedslovens § 15, stk. 1, sammenholdt med § 17 i mønstervedtægten af 1959 for de anerkendte arbejdsløshedskasser er kredsen af personer, der efter forslaget kan oppebære rejsehjælp for at overtage arbejde, udvidet. Der er medtaget ikke alene medlemmer, der er aktuelt arbejdsløse, men også sådanne medlemmer, der kan dokumentere over for arbejdsløsheds-kassen at have modtaget opsigelse i deres nuværende beskæftigelse, og endvidere sådanne medlemmer, der vel ikke har modtaget egentlig opsigelse, men for hvis vedkommende det dog står klart for arbejdsløsheds-kassen, at deres nuværende beskæftigelse vil ophøre i den nærmeste fremtid. Denne udvidelse af kredsen foreslås for i videst muligt omfang at forebygge eller begrænse overgangs-arbejdsløshed. Arbejdsløsheds-kassernes afgørelse i så henseende kan bygge på en udtalelse fra arbejdsgiverne vedrørende det pågældende medlem eller på en mere generel vurdering af de fremtidige beskæftigelsesmuligheder på virksomheden. Efter forslaget vil hjælp til rejser til udlandet kun kunne ydes i forbindelse med overtagelse af arbejde, og det er fundet rigtigst, at de nærmere regler i så henseende fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med arbejdsnævnet, idet reglerne må afstemmes efter det almindelige internationale økonomiske samarbejde og eventuelle specialaftaler som den mellem de nordiske lande i 1954 afsluttede overenskomst om fælles arbejdsmarked,

ad stk. 9 b). En ordning i lighed med den foreslåede har i en længere årrække på grundlag af særlige finanslovbevillinger været gældende, for så vidt angår overflytning af arbejdskraft til midlertidig beskæftigelse ved landbrug. For at bidrage til en forøget bevægelighed på arbejdsmarkedet som helhed foreslås lovfæstet en generel adgang for arbejdsløsheds-kasserne til — mod refusion i henhold til lovens § 13, stk. 2 b) — at støtte sådanne medlemmer, der overtager arbejde uden for hjemstedet, hvadenten det på forhånd må antages, at det pågældende arbejde er af midlertidig karakter, eller der er tale om et forsøg på at opnå varig beskæftigelse på den nye arbejdsplads med påfølgende flytning af familien, jfr. herom bestemmelsen i stk. 9 c).

ad stk. 9 c). I forhold til de nugældende regler i arbejdsløshedslovens § 15, stk. 1, sammenholdt med § 18 i mønstervedtægten af 1959 for de anerkendte arbejdsløsheds-kasser er kredsen af personer, der kan oppebære flyttehjælp, udvidet på samme måde som anført ved stk. 9 a), jfr. stk. 9 b).

Til § 16.

Efter de gældende regler i lovens § 16, stk. 5, 1. punktum, kan rejsehjælp efter vedtægtens nærmere bestemmelse ydes uden sædvanlig ventetid. Ud fra den samme tankegang, som ligger bag denne bestemmelse — ønsket om at undgå overgangs-arbejdsløshed — foreslås det, at samtlige hjælpeformer efter § 15, stk. 9 a-c), skal kunne bringes i anvendelse uafhængigt af den sædvanlige ventetidsbestemmelse.

Det foreslås endvidere, at den hidtidige adgang for kasserne til vedtægtsmæssigt at forlænge den ordinære ventetid til 15 dage ophæves.

Loven bringes herved i overensstemmelse med artikel 25, stk. 3, i den af Danmark ratificerede,

af Den Internationale Arbejdskonference i Genève i 1952 vedtagne konvention (nr. 102) om minimums-normer for social tryghed (jfr. udenrigsministeriets bekendtgørelse af 2. januar 1958), hvorefter ventetiden højst må være 7 dage.

Forslaget får kun betydning for 2 kasser, De statsautoriserede sygeplejerskers arbejdsløsheds-kasse og Arbejdsledernes arbejdsløsheds-kasse. De nævnte kasser har i øvrigt givet udtryk for villighed til at ændre vedtægterne, således at ventetiden nedsættes til 6 dage.

Til § 28.

Som nævnt under de almindelige bemærkninger foreslås arbejdsgivernes bidrag til arbejdsløshedsforsikringen forhøjet. I lovforslagets § 2, stk. 3, foreslås forhøjelsen ikraftsat således, at de højere bidrag betales for den bidragsperiode, der indtræder den 1. april 1960, eller den første bidragsperiode, der indtræder efter denne dato, hvorved bemærkes, at bidragsperioden er sammenfaldende med den periode, for hvilken vedkommende ulykkesforsikringsselskab (forbund) opkræver ulykkesforsikringspræmie (medlemsbidrag) hos pågældende arbejdsgiver.

Til § 34.

Ændringsforslaget til stk. 3 er af redaktionel art.

Ad lovforslagets § 2.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1960, således at de ændrede understøttelsessatser og refusionsregler får virkning for kassernes regnskabsår 1960-61. Vedrørende stk. 3 henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget til arbejdsløshedslovens § 28.